

Penta

De Oude Maas

MET ZORG GEGEVEN

onderwijs-ondersteuningsboek

schooljaar 2022-2023

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Collectieve ambitie	5
Uitgangspunten.....	5
Uitwerking van de uitgangspunten	6
Onderwijs: toepasbare kennis.....	6
Zorg: breed met grenzen	6
Geïntegreerde leerlingenzorg: teamwerk	7
Beschrijving van de onderwijs-zorgstructuur.....	7
1. Onderwijs	10
1.1 Pedagogisch klimaat	10
1.2 Didactisch klimaat	11
1.3 Toetsing en examendossier	12
1.4 Onderwijsniveaus	12
1.4.1 LeerWerkTrajecten (LWT)	13
1.5 Taal- en rekenbeleid	13
1.5.1 Taalbeleid.....	13
1.5.2 Rekenbeleid.....	14
2. De zorg.....	14
2.1 Professioneel moment 1: Toelating en afwijzing van leerlingen	14
2.1.1 Procedure voor toelating tot de eerste klas	16
2.1.2 Criteria voor toelating tot de eerste klas	17
2.1.3 De commissie voor toelating van leerlingen tot de eerste klas	17
2.1.4 De plaatsing van de leerlingen in de onderbouw.....	17
2.1.5 Niet toelaten van leerlingen tot de eerste klas.....	17
2.1.6 Zij-instroom	18
2.1.7 Testen en toetsen met betrekking tot de toelating	18
2.2 Professioneel moment 2: De leerlingbespreking, het team, de eerste lijn	18
2.2.1 Leerlingendossiers.....	18
2.2.2 Ontwikkelingsperspectief	19
2.2.3 Leerlingenbesprekingen onder- en bovenbouw	19
2.2.4 Rapportbespreking.....	20
2.2.5 Het leerlingvolgstelsel	20
2.2.6 Mentoring	21
2.2.7 Begeleidingslessen	21
2.2.8 Warme overdracht van LJ2 naar LJ3.....	21
2.2.9 Testen en toetsen met betrekking tot het volgen van leerlingen	22
2.2.10 Testen en toetsen met betrekking tot keuzebegeleiding	22
2.3 Professioneel moment 3: Intern Ondersteuning Team, 2 ^e lijn.....	22
2.3.1 Intern Ondersteuning Team	22
2.3.2 Op de Ritte.....	23
• Schoolmaatschappelijk werk.....	24
• Kanjertraining	25
• Sociale vaardigheidstraining (Rots en Water).....	25
• Faalangstreductietraining.....	25
• Examenveerstraining	26

• Vriendentraining.....	26
• ART	26
• Dyslexiebegeleiding	26
• Dyslexiescreening.....	27
• ISK begeleiding.....	27
2.4 Professioneel moment 4: Ondersteuningsteam (OT), 3 ^e lijn.....	27
2.4.1 Ondersteuningsteam (OT).....	27
2.4.2 Rochade	28
2.4.3 Periodiek Geneeskundig Onderzoek (PGO)	28
3 De organisatie van onderwijs en zorg	28
3.1 Kernteams	28
3.1.1 Profielteams	29
3.2 Personeel.....	29
3.2.1 Taken en functies, onderwijzend personeel	29
• De docent	29
• De mentor	29
• Gespecialiseerde leraar Master EN {gedrag, taal of rekenen}	30
• De teamleider/ afdelingsleider	30
• De decaan.....	30
• De trainer omgaan met faalangst en examenvrees	30
• De trainer sociale vaardigheid/Rots en Water.....	30
• De dyslexie coach.....	31
• De begeleider CL2 (Auris).....	31
3.2.2 Taken en functies onderwijsondersteunend personeel.....	31
• Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling	31
• De Begeleider Passend Onderwijs (BPO'er)	32
• De orthopedagoge.....	32
• De ondersteuningscoördinator.....	32
3.2.3 Deskundigheidsbevordering.....	32
3.2.4 Personeelszorg.....	32
3.3 Lesrooster.....	33
3.4 Klassensamenstelling en -grootte.....	33
3.5 Plaatsing en bevordering	33
3.6 Contacten met de ouders.....	34
3.7 Kwaliteitszorg	34
3.8 Privacy	34
3.9 Klachtenregeling	35
3.10 Financiën.....	36
Bijlage 1: Zorgschema	37
Bijlage 2: 1 ^e , 2 ^e en 3 ^e lijnszorg	38
Bijlage 3: Taal- en rekenpad	40
Bijlage 4: Ondersteuningspiramide	41
Bijlage 5: Begrippen / afkortingenlijst.....	42

Inleiding

Dit ondersteuningsboek is geschreven vanuit verschillende ontwikkelingen:

- Het kader van de onderwijsinspectie
- De uitkomsten van de commissie Meijerink op het gebied van taal- en rekenonderwijs
- De wet op Passend onderwijs
- De rol van het Centrum Jeugd & Gezin (CJG)
- Het Schoolondersteuningsprofiel
- Regieversterkend handelen
- Ouderparticipatie

Deze punten zorgen ervoor dat ons ondersteuningsboek elk jaar bijgesteld wordt om de ontwikkelingen in gang te zetten, voorbereidingen te treffen, een plaats te geven of accenten te verleggen. We zullen ons uiterste best doen om de ondersteuning zoals beschreven in dit ondersteuningsboek, zo goed en professioneel mogelijk uit te voeren.

Mw. K. Carmona-Van Loon
L. Oortwijn

Hij/zij, hem/haar, zijn/haar

In deze nota is uit oogpunt van leesbaarheid voor gekozen om de mannelijke vorm te gebruiken. Overal waar de mannelijke vorm gebruikt wordt, worden echter evenzeer mannen als vrouwen bedoeld.

Ouders/verzorgers

Overal waar ouders gebruikt wordt, worden echter evenzeer ouders als verzorgers bedoeld.

Met zorg gegeven

onderwijs-ondersteuningsplan van Penta De Oude Maas te Spijkenisse

Collectieve ambitie

“De onderwijsprofessionals van De Oude Maas bieden een vertrouwde omgeving waar leerlingen leren om zich betrokken te voelen door zichzelf te leren kennen en te weten hoe zij zich op respectvolle wijze kunnen verhouden tot anderen (hun omgeving). Ze leren hoe ze van invloed zijn op hun eigen ontwikkeling en competenties”.

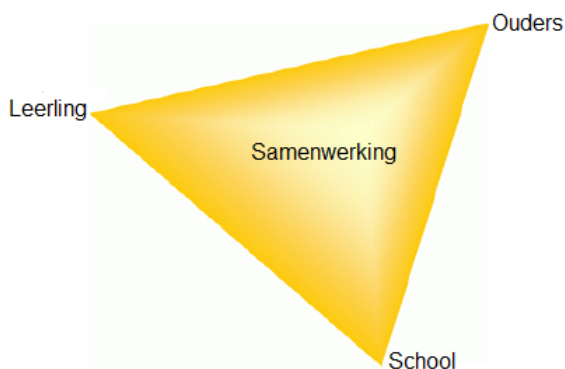
Uitgangspunten

De Oude Maas is een school

- waar de verwerving van toepasbare kennis een belangrijke plaats inneemt.
- waar het behalen van een passend diploma als een belangrijk doel wordt gezien.
- waar leerlingen geplaatst worden in een voor hen passende homogene setting.

De Oude Maas is een school

- waar onderwijs verzorgd wordt voor veel leerlingen met aandacht voor specifieke onderwijsbehoeften van de individuele leerling.
- waar leerlingen worden toegelaten met een ondersteuningsvraag waar de school een passend antwoord op heeft.
- waar binnen de relatie leerling < > ouders < > docent (de gouden driehoek) bewust naar samenwerking wordt gezocht.

De Oude Maas is een school

- waarin vooral teams van medewerkers de verantwoordelijkheid dragen voor het onderwijs aan en de begeleiding van leerlingen.
- waarin de medewerkers elkaar ondersteunen en ondersteund worden door specialisten.

Uitwerking van de uitgangspunten

Onderwijs: toepasbare kennis

De school ziet de leerling als een jongere met unieke talenten en wil graag helpen deze te ontplooiën. Zij zoekt hierbij een goed evenwicht van kennis, vorming en vaardigheden en een goede samenhang van deze onderdelen. Ongeacht het niveau van de opleiding wordt telkens gezocht naar mogelijkheden voor contextrijk onderwijs.

Het bieden van onderwijs is de kerntaak van de school. De school ziet het als haar taak dit onderwijs zo aan te bieden dat zoveel mogelijk leerlingen die worden toegelaten gediplomeerd de school verlaten.

Leerlingen die toegelaten zijn, worden op grond van hun individuele kenmerken ingedeeld in klassen waarin hun onderwijshulpvragen het best begeleid kunnen worden. In het algemeen kiest de school ervoor om homogene klassen te vormen. Een deel van de leerlingen met specifieke onderwijshulpvragen wordt in kleine klassen gegroepeerd.

Leerlingen die complexere leerstof of opdrachten aankunnen, zullen gestimuleerd worden om door het verwerken van verrijksstof een grotere stap vooruit te zetten dan leerlingen die moeite hebben met het algemene niveau van de klas.

De vorderingen van leerlingen in de onderbouw worden gevolgd met behulp van CITO-VAS toetsen en in de bovenbouw met PTA-toetsen. De examenresultaten worden niet alleen gezien als een beoordeling van de leerlingen, maar ook als een beoordeling van het werk van de school en haar medewerkers.

Ondersteuning: breed met grenzen

De school streeft ernaar goed onderwijs te bieden voor een groot aantal leerlingen. Goed onderwijs start altijd bij een optimaal pedagogisch klimaat. In sommige groepen zal dat een grotere nadruk moeten krijgen om zo een stevige basis te leggen voor goed onderwijs.

Indien leerlingen extra aandacht of voorzieningen nodig hebben om dit doel te bereiken zal de school zoveel als mogelijk hieraan tegemoet komen. Telkens zal de vraag beantwoord moeten worden of de school in staat is de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling te beantwoorden. De school kent namelijk haar grenzen in de breedte van het aannamebeleid en de diepgang van het ondersteuningsaanbod. Samen met andere scholen in Spijkenisse zal op deze specifieke vraag een antwoord gegeven worden.

Bij bijzondere hulpvragen zal een afweging gemaakt moeten worden: kan bij deze hulpvraag aangesloten worden of gaat dat de deskundigheid van de medewerkers of de kracht van de organisatie te boven.

De antwoorden op deze vragen zijn geen absoluut gegeven maar zullen veranderen naarmate de deskundigheid van de medewerkers en de flexibiliteit van de organisatie verandert. Ook zullen bijzondere hulpvragen van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte beantwoord kunnen worden.

Omdat het gedrag van een leerling maar voor een deel door de school en de medewerkers van de school gezien en beïnvloed wordt, wordt telkens gezocht naar samenwerking met de ouders (verzorgers) van de leerlingen en de keten van maatschappelijke organisaties.

Geïntegreerde leerlingenzorg: teamwerk

De leerlingenbegeleiding op De Oude Maas vormt een integraal onderdeel van het onderwijsleerproces. De docenten zijn de eerst betrokkenen bij de vormgeving en de uitvoering van de leerlingenbegeleiding. Hierbij heeft de mentor een spilfunctie. De docenten/mentoren zijn georganiseerd in teams.

De kernteams in de onder- en bovenbouw bieden de leerlingen een veilige leeromgeving en een soepeler overgang vanaf het basisonderwijs. In de bovenbouw bieden de kernteams naast een veilige werk- en leeromgeving ook een didactisch klimaat waarin de docenten van de beroepsgerichte en de algemene vakken elkaar stimuleren.

Elk team is medeverantwoordelijk voor de kwaliteit van onderwijs en begeleiding aan de betrokken leerlingen. De teams spelen ook een belangrijke rol in de deskundigheidsbevordering (training, collegiale consultatie, reflectie op het dagelijks werk, ...)

Voor het goed uitoefenen van de taken die teams hebben en zullen krijgen, zullen in de komende jaren ook medewerkers met andere functies dan docent (zoals onderwijsassistenten en TOA's) een plaats in de teams krijgen.

De docenten/mentoren (1^e lijnfunctionarissen) worden ondersteund door deskundigen die aan de school verbonden zijn zoals faalangstreductie trainers, docenten sociale vaardigheden, teamleiders, de begeleiders passend onderwijs (BPO), de master EN gespecialiseerde docenten en de coördinator (de 2^e lijnfunctionarissen).

In het intern ondersteuningsteam (IOT) (3^e lijnfunctionarissen) worden leerlingen besproken met de orthopedagoge, de BPO'ers, de teamleiders, de ondersteuningscoördinator en de schoolmaatschappelijk werkster met als doel de hulpvraag van de mentor, het team en de leerling te verhelderen. Het IOT geeft handelingsgerichte adviezen voor onderwijs en begeleiding om passend onderwijs mogelijk te maken en de ontwikkeling van de leerling te waarborgen.

In bijzondere gevallen zal specialistische deskundigheid buiten de school gezocht worden (3^e lijnfunctionarissen), zoals via het Ondersteuning Team, waar het schoolmaatschappelijk werk, de jeugdverpleegkundige, de Begeleider Passend Onderwijs (BPO) vanuit het SWV en de leerplichtambtenaar zitting in hebben. Ook de wijkagent schuift aan bij het Ondersteuning Team.

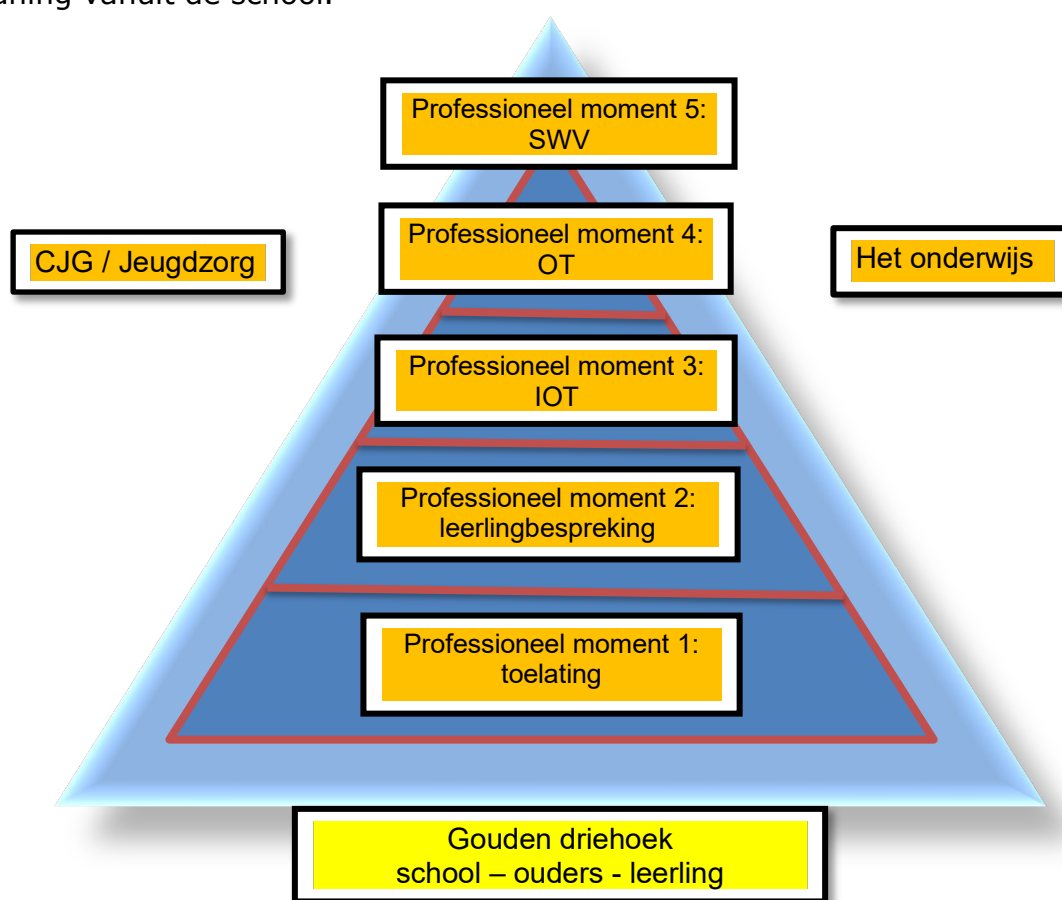
Beschrijving van de onderwijs-ondersteuningstructuur

De onderwijs-ondersteuningstructuur op OM is gebaseerd op het model "Professioneel Beslissen in het VO" (Carmona van Loon, 2011). In dit model wordt op transparante wijze de scheiding tussen onderwijsvragen en jeugdzorghulpvragen geformuleerd zodat het bespreken van hulpvragen van leerlingen en docententeams effectief

en professioneel gebeurt.

Dit voorkomt dat belangrijke besluiten over leerlingen in de waan van de dag worden genomen of worden teruggedraaid. Tijdens deze professionele momenten wordt besproken hoe de ontwikkeling van de leerling verloopt en worden onderwijsdoelen in kaart gebracht. Het doel is passend onderwijs en/of ondersteunende hulpverlening te bieden. Omdat de leerling zich in relatie tot anderen ontwikkelt wordt de hulpvraag altijd in relatie tot anderen gesteld: samen met de leerling, de school en de ouders in de gouden driehoek. Van de leerling wordt verwacht dat hij actief meedenkt over zijn eigen ontwikkeling en een belangrijke rol speelt bij het uitvoeren en bewaken van de afspraken. Hij is medeverantwoordelijk voor zijn eigen leerproces en zal zelfstandig gebruik moeten maken van alle mogelijke faciliteiten en ondersteuning vanuit de school.

- PM 1 Kan deze school de leerling bieden wat hij nodig heeft? Met hulp?
- PM 2 Biedt deze klas/docent/dit team de leerling wat hij nodig heeft? Opnieuw afstemmen?
- PM 3 Het team en de leerling hebben specifieke expertise nodig om het onderwijs af te kunnen stemmen op de behoefte van de leerling.
- PM 4 Het team en de leerling hebben de kern- en ketenpartners binnen het SWV nodig om het onderwijs te kunnen afstemmen op de behoefte van de leerling.

PM 5 De school heeft geen mogelijkheden om het onderwijs af te stemmen op de behoefte van de leerling. Zij hebben de ondersteuning van het SWV nodig om af te kunnen stemmen op de onderwijsbehoefte van de leerling.

Steeds zal de vraag beantwoord moeten worden of de school in staat is de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling te beantwoorden. De school kent namelijk haar grenzen in de breedte van het aanname beleid en de diepgang van het ondersteuningsaanbod. De antwoorden op deze vragen zijn geen absoluut gegeven maar zullen veranderen naarmate de deskundigheid van de medewerkers en de flexibiliteit van de organisatie verandert.

In principe gelden voor alle leerlingen de 4 onderstaande voorwaarden om het onderwijs op OM te kunnen volgen:

1. De leerling moet de cognitieve capaciteiten hebben om een VMBO diploma te kunnen halen.
2. De leerling moet zich stuurbaar tonen.
3. De leerling moet veilig zijn voor zichzelf en zijn omgeving.
4. De leerling moet realiteitszin hebben.

1. Onderwijs

1.1 Pedagogisch klimaat

Op het Penta De Oude Maas maken de leerlingen een belangrijke ontwikkeling door. Als ze de basisschool verlaten zijn het nog kinderen en als zij het vmbo-diploma behalen zijn het jong volwassenen. In de loop van de opleiding krijgen de leerlingen daarom steeds meer verantwoordelijkheid voor zichzelf en voor het leren.

Voor de groei naar volwassenheid biedt De Oude Maas de leerlingen een veilig klimaat waarin duidelijke afspraken een kader bieden waarbinnen elke leerling zijn eigen kwaliteiten op een harmonieuze manier kan ontwikkelen. Er wordt veel aandacht besteed aan respect, als drager van de wijze waarop wij met elkaar om willen gaan.

De mentor is de spil van het onderwijs en heeft extra aandacht voor leerlingen met een specifieke hulpvraag. De mentor besteedt in het mentoruur aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen en aan allerlei schoolse en individuele zaken. Hij (zij) is de opvolger van de groepsleerkracht uit het basisonderwijs en zorgt voor een veilig leerklimaat.

De doorgaande leerlijn vanuit het basisonderwijs wordt in de onderbouw ook vormgegeven door kleine teams van docenten het onderwijs te laten verzorgen en de leerinhouden daar waar mogelijk onder te brengen in samenhangende leergebieden. De mentor geeft in de onderbouw aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling. Hiervoor gebruikt hij o.a. de Kanjertraining. Deze lessen zijn bedoeld om de sfeer in de klas te optimaliseren. Leerlingen leren op een bewuste manier met elkaar om te gaan door zichzelf positief op te stellen en elkaar op respectvolle wijze aan te spreken. De lessen hebben een positief effect op het welbevinden van leerlingen in de klas en dit versterkt hun zelfvertrouwen en verbetert hun leerresultaten. In deze lessen is er bijzondere aandacht voor het pestprotocol.

Voor leerlingen met een specifieke hulpvraag op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling worden trainingen aangeboden zoals faalangstreductietraining, sociale vaardigheidstraining, Rots & Water, en vriendentraining. Ook de dyslexiebegeleiding vervult een rol bij het voorkomen van problemen op sociaal-emotioneel gebied.

De fysieke veiligheid in de school wordt nadrukkelijk bevorderd door het Veiligheidsconvenant dat met politie en de gemeente Nissewaard gesloten is om de veiligheid in- en om de school zo goed mogelijk te waarborgen.

In de bovenbouw wordt de lijn van de onderbouw voortgezet met kernteams. In de bovenbouw wordt nadrukkelijk de lijn ingezet naar een grotere eigen verantwoordelijkheid, mede door de examenstructuur en ook door een grote mate van zelfstandig werken in de praktijklokalen. De eenheid in onderwijsaanbod wordt tevens onderstreept door het aanbieden van stof in verschillende vakken als een samenhangend geheel. De herkenbaarheid wordt hiermee bevorderd.

Op De Oude Maas kunnen jaarlijks in het 3^e leerjaar 25-30 leerlingen opgeleid worden tot aspirant surveillant/ Bedrijfs Hulp Verlener (BHV'er). In de 4^e klas zorgen deze leerlingen ervoor, door in tweetallen toezicht te houden tijdens de pauzes op het binnenplein en in de aula, dat er een veilig leefklimaat binnen en om de school kan worden gewaarborgd. Naast deze leerlingen houden – volgens afspraak – ook docenten, onderwijsassistenten, conciërges en toezichthouders toezicht op pleinen, aula en gangen.

De leerlingen die participeren in het BHV traject, ontvangen aan het eind van het derde leerjaar een theoriecertificaat en aan het einde van het 4^e leerjaar een praktijkcertificaat.

1.2 Didactisch klimaat

In de wijze waarop het onderwijs aan de leerlingen aangeboden wordt, probeert de school tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van al haar leerlingen. De leerlingen van de beroepsgerichte leerwegen zijn over het algemeen meer praktisch dan theoretisch ingesteld. Dat is te merken in de organisatie van het onderwijs en in de aanpak van het onderwijs in de klas.

Een deel van de leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte wordt geplaatst in homogene kleine klassen waardoor er voor hun leren veel individuele aandacht mogelijk is. Het streven is dat er zoveel mogelijk geprobeerd wordt rekening te houden met de individuele verschillen van de leerlingen ook wat betreft hun taalvaardigheid.

Er worden vormen van samenwerkend leren toegepast. Hierbij leert de leerling naast vak inhouden ook een aantal sociaal communicatieve vaardigheden.

Onderwijs wordt steeds meer 'contextrijk' aangeboden, dat wil zeggen dat de leerling de (nieuwe) leerstof aangereikt krijgt binnen een voor de leerling herkenbare en zinvolle context.

Een deel van de inhoud van de avo-vakken in de onderbouw wordt bijvoorbeeld bepaald door de inhoud van de PPO-lessen. In de PPO-lessen (praktische profiel oriëntatie) oriënteren de leerlingen zich op beroepen en opleidingen o.a. door 'gastdocenten' die over hun vak vertellen en door bedrijfsexcursies. Binnen de PPO-lessen krijgt de leerling meer verantwoordelijkheid voor het eigen leren doordat gebruik gemaakt wordt van vormen van samenwerkend leren en zelfstandig werken.

In de bovenbouw vindt het contextrijk leren binnen de beroepsvoorbereidende vakken plaats binnen een werkplekkenstructuur. Binnen de school wordt een aantal beroepssituaties gesimuleerd zodat de leerling de leerstof binnen de context van het (gesimuleerde) beroep leert.

Deze ontwikkeling wordt ondersteund door de instelling van het CSPE (Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen) voor de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg, waarbij de theorie en de praktijk van het beroepsgerichte programma geïntegreerd getoetst worden.

Een belangrijke vorm van contextrijk leren is de arbeidsoriënterende stage. De leerlingen van het derde leerjaar van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg hebben

een arbeidsoriëntatie van 3 weken binnen het beroepenveld van de gekozen afdeling. De leerlingen van het leerwerktraject volgen - in het derde en/of vierde leerjaar - een duale opleiding. Gedurende 3 dagen per week leren zij *hands on* in de praktijk de examenstof van het beroepsgerichte programma. De leerlingen in het leerwerktraject krijgen op school gedurende de 2 andere dagen onderwijs in de ondersteunende vakken en op ontwikkeling gerichte begeleiding.

1.3 Toetsing en examendossier

In de toetsing worden zowel kennis als vaardigheden beoordeeld. De toetsen hebben een determinerend én een diagnostisch karakter. Om het resultaat van het onderwijs in de eerste drie jaren per leerweg te vergelijken, worden de leerlingen getoetst met het Cito Volg en Adviesstelsel (CITO-VAS) . Dit betreft de vakken Nederlands, Engels en rekenen/wiskunde.

In bijzondere gevallen, op basis van een specifieke onderwijsbehoefte, wordt er afgeweken van de reguliere toetsing. Leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte kunnen op een andere wijze getoetst worden. Dit gebeurt uiteraard in overleg.

Op De Oude Maas wordt elke leerling opgeleid vanuit de stelling dat hij een diploma zal kunnen behalen. De opleiding staat centraal. De toetsnormering is daarom - indirect - afgeleid van de examenniveaus.

In elke beroepsafdeling in de bovenbouw wordt gewerkt met het examendossier. De individuele prestaties en het gevolgde onderwijsprogramma worden daarin bijgehouden. Tussen de profielen bestaan verschillen in uitwerking van het examendossier. In het examendossier worden ook extra behaalde certificaten zoals bijvoorbeeld het VCA en BHV en voldoende afgesloten verrijksstof bijgehouden.

Op termijn moet naast het examendossier dit dossier uitgroeien tot een portfolio. Voorlopig is het portfolio een instrument dat ontwikkeld wordt opdat de leerling aan vervolgonderwijs en/of bedrijven en instellingen kan aantonen wat hij heeft geleerd en verder aan (extra) certificaten heeft behaald.

1.4 Onderwijsniveaus

De leerlingen die toegelaten worden tot De Oude Maas worden geacht uiteindelijk examen te doen in een van de leerwegen van het vmbo.

- De basisberoepsgerichte leerweg – voorbereidend op mbo-niveau 2
- De kaderberoepsgerichte leerweg – voorbereidend op mbo-niveau 3 of 4
- De MAVO (TL/GL) – voorbereidend op mbo-niveau 4

Leerlingen met een arrangement hebben recht op extra begeleiding. De specifieke hulpvraag van deze leerlingen en de daaraan gekoppelde handelingsadviezen zijn beschreven in een ontwikkelingsperspectiefplan, OPP, zodat er gericht, doelmatig, in stappen en transparant gewerkt kan worden aan de ontwikkeling van de leerling.

1.4.1 LeerWerkTrajecten (LWT)

De leerwerktrajecten zijn bedoeld voor de leerlingen in de basisberoepsgerichte leerweg, die om diverse redenen moeite hebben met het volgen van de theorie die wordt aangeboden. Aan hen wordt vanaf leerjaar 3 de mogelijkheid geboden om op een meer praktijkgerichte manier te leren. Voor het leerwerktraject moeten zij zich kwalificeren. De coördinatie is in handen van de teamleider. Inmiddels organiseren we de leerwerktraject ondersteuning op het niveau van het samenwerkingsverband Voorne Putten, Rozenburg (VO-VPR). Een begeleider van het samenwerkingsverband onderhoudt contact met het leerwerkbedrijf. In klas vier gaan zij drie dagen naar een leerwerkbedrijf, waar zij het gekozen vak, in goed overleg met onze school, in de praktijk leren. De overige twee dagen zijn zij op school voor een vakgerichte ondersteuning van ongeveer 8 uur, Nederlands (3 lessen) en rekenen. Uiteindelijk doen zij net als de andere leerlingen in de examenklas volwaardig mee aan het eind van klas 4 met het Centraal Examen voor Nederlands, rekenen en het beroepsgerichte vak.

Met het leerwerktraject diploma kunnen zij doorstromen naar niveau 2 in het ROC.

1.5 Taal- en rekenbeleid

In het leerproces van leerlingen in het VO spelen kennis en vaardigheden op het gebied van taal en rekenen een belangrijke rol bij het begrijpen en verwerken van nieuwe lesstof.

Een structuur van professionele beslismomenten helpt om leerlingen in het VO de juiste ondersteuning te geven op het gebied van taal en rekenen op het moment dat dit nodig is. Tijdens deze momenten wordt besproken hoe de taal- en rekenontwikkeling van de leerling verloopt en welke onderwijsbehoefte de leerling heeft. Het beheersen van taal en het goed kunnen rekenen is belangrijk voor alle leerlingen en om die reden is het nodig dat er ook in de klas specifieke aandacht voor is. We streven naar een structuur op basis van het document 'Professioneel beslissen bij taal- en rekenen' (zie bijlage 3) op De Oude Maas met daarin de te nemen stappen bij taalproblematiek (taalpad) en- of rekenproblematiek (rekenpad). Deze momenten komen overeen met de professionele momenten die worden gehanteerd in het kader van de onderwijs-ondersteuningsstructuur.

1.5.1 Taalbeleid

Het is belangrijk aandacht te besteden aan de (taal)achterstanden van leerlingen in het voortgezet onderwijs. Het gaat daarbij zowel om schoolse taalvaardigheden als voor uitstroom van achterstandsleerlingen naar hogere onderwijstypen en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten als gevolg van taalachterstanden (Commissie Meijerink). Voor de 1^e en 2^e klassen is 1 lesuur per week ingeroosterd voor verrijkingslessen Nederlands. Hierbij wordt doorgaans gebruik gemaakt van de methode 'Nieuwsbegrip'.

Taalbeleid heeft aandacht in alle teams en is opgenomen in de teamplannen. In alle teams is scholing geweest m.b.t. activerende didactiek en samenwerkend leren.

Daarbij is het belangrijk ervan uit te gaan dat alle vakdocenten ook taaldocenten zijn. Deze commissie heeft een Taalbeleidsplan geschreven. In het plan staat beschreven hoe taalontwikkeling verder binnen de school wordt gestimuleerd. De implementatie van taalbeleid heeft nog alle aandacht.

Taalvorderingen worden getoetst door periodiek afnemen van toetsen van het CITO Volg en Adviesstelsel (CITO-VAS)

De commissie taalbeleid zet de instrumenten die ontwikkeld zijn verder uit in andere teams. Verder zal er meer aan collegiale consultatie/ intervisie worden gedaan.

Op De Oude Maas wordt rekening gehouden met de structuur uit het document 'Professioneel beslissen bij taal- en rekenproblemen' voor het te vormen beleid.

1.5.2 Rekenbeleid

De leerlingen met wiskunde vinden de nieuwe eisen terug in het eindexamen wiskunde. Met de wettelijke invoering van de referentieniveaus heeft ook het rekenen prioriteit gekregen. De Oude Maas geeft hier invulling aan door de invoering van rekenuren voor die leerlingen in de bovenbouw welke vanuit hun profiel geen wiskunde volgen. Er wordt ondersteunend gebruik gemaakt van de methode Studyflow indien leerlingen geen wiskunde hebben.

Op de rapporten in de bovenbouw, als de leerling geen wiskunde volgt maar rekenen wordt het rekenresultaat gepubliceerd. Om de ontwikkeling op dit terrein te volgen, wordt ook gebruik gemaakt van het CITO Volg en Adviesstelsel (CITO-VAS). Op basis van de resultaten hierop, kunnen leerlingen eventueel extra begeleidingslessen krijgen op het gebied van rekenen. Leerlingen worden gestimuleerd om na het behalen van de 2F rekentoets ook 3F te behalen.

De overheid stelt naast de 2F referentietoets ook een BBL rekentoets beschikbaar (2A) – met een gelijk rekenniveau. Ook is er een ER toets, voor leerlingen met Ernstige Rekenproblemen. Leerlingen met dyscalculie en/ of hardnekkige rekenproblematiek komen hiervoor in aanmerking (zie bijlage Rekenpad).

2. De ondersteuning

2.1 Professioneel moment 1: Toelating en afwijzing van leerlingen

Tijdens dit moment worden het ontwikkelingsperspectief en de onderwijsbehoeften van de aangemelde leerling zorgvuldig in kaart gebracht. Vervolgens wordt de vraag beantwoord of de school deze leerling passend onderwijs kan bieden. Dit betreft zowel de pedagogische als de didactische component van de onderwijskundige vraagstelling. Centraal in de beantwoording staan het belang van de leerling en de mogelijkheden van de school om het ontwikkelingsproces van de leerling te ondersteunen. Het besluit dat de leerling wel of niet plaatsbaar is, zal worden voorbereid in de toelatingscommissie en uiteindelijk zal het bevoegd gezag van de school het besluit nemen.

Bij de vraag of de leerling toelaatbaar is vormen de leervoorwaarden een belangrijke leidraad. De vraag welke stoornis de leerling heeft staat hierbij niet centraal, maar de vraag of hij zich kan ontwikkelen. Het moet duidelijk zijn of de hulpvraag van de

leerling te maken heeft met onderwijs of jeugdzorg: Welke hulpvragen vereisen een handelingsgericht advies voor onderwijs en welke vereisen begeleiding van een deskundige jeugdhulpverlener? Het is belangrijk dat de leerling in staat is om een voor het onderwijs zinvolle relatie aan te gaan met docenten en klasgenoten. Een onderwijskundig zinvolle relatie aan gaan, autonoom kunnen handelen en de cognitieve vermogens van een leerling vormen de voorwaarden voor perspectief op ontwikkeling en dus voor onderwijs. Deze uitgangspunten zijn de voorwaarden en de grenzen van regulier passend onderwijs.

Regiefuncties, vaardigheden die nodig zijn om een diploma te kunnen halen, hangen samen met onderwijsleervoorwaarden. De mate waarin deze regiefuncties kunnen groeien bepaalt of de school onderwijs kan bieden passend bij de behoefte en het ontwikkelingsperspectief van de leerling. En zijn om die reden leidend bij de vraag of een leerling met specifieke ondersteuningsbehoefte perspectief heeft om op OM een diploma te halen.

De grenzen zijn onderwijskundig geformuleerd en hangen samen met de voorwaarden van leerlingen om onderwijs te volgen. Het vermogen om een relatie aan te gaan (regiefunctie perceptie), autonoom gedrag te laten zien (regiefunctie zelfregulatie) en het vermogen hebben om competenties te ontwikkelen (regiefunctie taal en geheugen), vormen hier een leidraad.

Zo kan de school mede dankzij de hulp van externen met het onderwijs aansluiten bij een grote groep leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften. De school heeft ervaring met leerlingen met medische problemen of leerlingen met een lichamelijke handicap. Voor deze leerling zal bij de toelating het te ontwikkelen ontwikkelingsperspectief bijvoorbeeld rekening gehouden moeten worden met de afdelingskeuze en- of zal de hulp nodig zijn van de expertise vanuit het cluster 3. Ook leerlingen met ernstige spraak- en- of gehoorstoornissen kunnen in overleg met de ambulante begeleider vanuit het cluster 2 onderwijs, toelaatbaar zijn op OM. Leerlingen met ernstige (gediagnosticeerde) gedragsproblematiek kunnen in bijzondere gevallen recht hebben op begeleiding vanuit een arrangement binnen het samenwerkingsverband het voormalig cluster 4 middels een arrangement.

De globale criteria voor de aanname van de leerlingen staan beschreven in het ondersteuningsschema dat als bijlage 1 opgenomen is.

De toelatingscommissie kan in voorkomende gevallen besluiten dat het de aangemelde leerling geen passend onderwijs kan bieden.

Een dergelijk besluit van de toelatingscommissie vindt altijd plaats in overleg met de school van herkomst, de leerling en zijn ouders en eventuele externe specialisten of andere scholen. In bijzondere gevallen kan de CIZO om advies gevraagd worden. Ouders en school van herkomst zullen van dit besluit zo snel mogelijk binnen de wettelijke termijn van zes weken in kennis worden gesteld.

Ouders kunnen verzoeken om herziening van dit besluit. Dan zal eventueel een externe deskundige worden geconsulteerd.

2.1.1 Procedure voor toelating tot de eerste klas

▪ **Aanmelding leerlingen met advies VMBO met ondersteuningsprofiel**

De ondersteuningsbehoefte van leerlingen met het advies VMBO met een ondersteuningsprofiel wordt door de basisschool beschreven in het OKR. Er is contact met het PO en met de ouders van het kind. Soms kan gekozen worden voor een aantal uren proefdraaien op De Oude Maas, of een observatie op de basisschool. Van al deze leerlingen wordt door de school een individueel ontwikkelingsplan gemaakt (IOP). Er wordt voor de zomervakantie een intake-gesprek gehouden met ouders en kind met de toekomstige mentor. Het kind wordt tevens uitgenodigd op De Oude Maas voor de kennismakingsmiddag in juni.

▪ **Aanmeldingen overige leerlingen voor half maart**

Als het aanmeldformulier binnen is, wordt de basisschool verzocht gegevens aan te leveren over de leerling in de vorm van een digitaal onderwijskundig rapport. Dit kan door het doorgeven van een unieke code waardoor het digitaal onderwijskundig rapport is te downloaden vanuit Onderwijs Transparant. De leerlingen worden besproken in de toelatingscommissie waarna hij wordt uitgenodigd voor de kennismakingsdag aan het einde van het schooljaar.

▪ **Algemeen**

In een vroeg stadium streven we naar contact opnemen met de basisscholen om de nieuw aangemelde leerlingen door te spreken. In de toelatingscommissie wordt uiteindelijk besloten over de plaatsing van de leerling.

2.1.2 Criteria voor toelating tot de eerste klas

Leerlingen worden toegelaten na aanmelding door de ouders op basis van de beoordeling van

1. Het advies van de basisschool.
2. De wens van de ouders.
3. De gegevens uit het Onderwijskundig rapport, aangevuld met gegevens van de intern begeleider en/of groepsleerkracht basisschool.
4. De score van de CITO-eindtoets of IEP.
5. De didactische gegevens.
6. Schoolverlatersonderzoek/intelligentiegegevens.
7. Gegevens over het sociaal emotioneel functioneren.

Deze criteria gelden ook voor zij-instromers.

2.1.3 De commissie voor toelating van leerlingen tot de eerste klas

Op De Oude Maas is een toelatingscommissie, die bestaat uit de ondersteuningscoördinator, de teamleiders en gespecialiseerde Master EN collega's. In bijzondere gevallen wordt aan een externe orthopedagoog om ondersteuning gevraagd.

De toelatingscommissie beslist over de toelating van de leerlingen tot de school.

2.1.4 De plaatsing van de leerlingen in de onderbouw

Leerlingen worden geplaatst op het niveau welke de basisschool heeft aangegeven. Soms is overleg nodig met basisschool en/of ouders. Dit is wanneer het advies van de basisschool en de wens van de ouders niet in overeenstemming is.

De Oude Maas heeft klassen op 3 niveaus: basis, kader en gemengd/ theoretisch. Leerlingen met een ondersteuningsprofiel worden geïntegreerd geplaatst. Er wordt met de samenstelling en de grootte van de klassen rekening gehouden met de problematiek van de leerlingen.

2.1.5 Niet toelaten van leerlingen tot de eerste klas

In de toelatingscommissie zal altijd een afweging worden gemaakt: wat vraagt de leerling van de school in termen van pedagogiek, didactiek, aanpassingen, professionaliteit, interne organisatie, externe hulp en welke mogelijkheden heeft de school om een adequaat antwoord hierop te geven.

Centraal in de beantwoording staat het belang van het kind en de mogelijkheden van de school om het ontwikkelingsproces van het kind te ondersteunen. In sommige gevallen zal de school bij die beantwoording gebruik maken van de ondersteuning van de orthopedagoge of de CIZO van het SWV. Indien een leerling niet wordt toegelaten zullen de ouders en de school van herkomst hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gesteld.

2.1.6 Zij-instroom

Indien leerlingen tijdens het schooljaar, of aan het begin van het 2^e, 3^e of 4^e leerjaar toelating vragen, beoordeelt de desbetreffende teamleider en de ondersteuningscoördinator de aanvraag op de mogelijke specifieke leervraag.

Een gesprek met de begeleider van de school van herkomst, een verzoek om het betreffende dossier, een afweging of de leerling past in de klas waarvoor toelating gevraagd wordt en een intakegesprek met ouders en leerling, maakt deel uit van de procedure. Net zoals bij een aanmelding vanuit groep acht wordt bekeken of de school de mogelijkheden heeft om aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften van deze leerling

In een aantal gevallen kan een (extra) onderzoek deel uitmaken van de toelatingsprocedure.

Gecompleceerde dossiers worden in het middenkaderoverleg besproken.

2.1.7 Testen en toetsen met betrekking tot de toelating

- In hele bijzondere gevallen kan er voor toelating worden getoetst. Alleen Cotan erkende toetsen worden gebruikt.
- Intelligentieonderzoek; doorgaans wordt gebruik gemaakt van NIO of WISC-III/V
- Didactische gegevens m.b.t. technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen; doorgaans wordt gebruik gemaakt van het drempelonderzoek of Cito aangevuld met Brus.
- Signaleringstesten m.b.t. de sociaal-emotionele ontwikkeling; doorgaans wordt gebruik gemaakt van de NPV-J (leerlingvragenlijst).

2.2 Professioneel moment 2: De leerlingbespreking, het team, de eerste lijn

Tijdens dit moment is het doel om de verdere ontwikkeling van de leerling in beeld te krijgen. Bij een hulpvraag van de leerling en de mentor helpt het team om de vraag helder te krijgen en te bepalen of het kernteam hier ondersteuning bij kan geven. Hier kan ook de hulpvraag van een hele klas uit naar voren komen (gericht op klassenmanagement of klimaat).

2.2.1 Leerlingendossiers

Van alle nieuw aangemelde leerlingen wordt een dossier samengesteld. Dit dossier bevat het aanmeldingsformulier, het onderwijskundig rapport van de basisschool, de Cito-eindtoets (indien afgenomen) en aanvullende testen en toetsen in geval van een LWOO leerling (ondersteuningsprofiel). Op het dossier is aangetekend wat de inhoud van het dossier is. De dossiers zijn opgeborgen in een afsluitbare kast op de kamer van de teamleider.

De mentoren zijn verantwoordelijk voor het bijhouden van het dossier. Elke mentor werkt minstens driemaal per jaar per jaar het (digitale) dossier bij in SOM, namelijk na het bekend worden van de rapportcijfers en de oudergesprekken. Voor het bijwerken van de dossiers zijn in het kernteam vaste momenten ingeroosterd. Aan het eind van het jaar zijn zowel de in dat jaar afgenomen testen (zoals CITO-VAS en zo nodig toetsen die sociaal emotioneel welbevinden meten) en de cijfers van het eindrapport als een verslag van het verloop van het jaar toegevoegd.

De leerlinggegevens worden in het kwadrantenmodel overzichtelijk bij elkaar zichtbaar in SOM.

CAPACITEITEN (kunnen)	PERSOONSONTWIKKELING (willen)
De intellectuele mogelijkheden van een leerling, gemeten aan de hand van een intelligentietest	De (para)medische en sociaal-maatschappelijke leerbelemmerende factoren, zoals die uit de rapporten naar voren komen. Het emotioneel functioneren van de leerling
SCHOOLPRESTATIES (presteren)	SCHOOLGEDRAG (doen)
De werkelijke prestaties van de leerling, gemeten door b.v. de CITO, screeningstesten op het gebied van lezen, spellen en rekenen en de rapportcijfers	Het gedragsmatig functioneren van een leerling zoals dat door de docenten wordt waargenomen en zo mogelijk gemeten (signaleringslijsten)

2.2.2 Ontwikkelingsperspectief

Alle geïndiceerde leerlingen hebben een ontwikkelingsperspectief, het betreft de leerlingen met een ondersteuningsprofiel of TLV PrO en alle leerlingen met een arrangement in het kader van passend onderwijs. Aan de lesgevende docenten wordt door de mentor bij de start van het schooljaar de voor de begeleiding noodzakelijke informatie doorgegeven. Dit is voor alle leerlingen vastgelegd in het intakeformulier. De ontwikkelings- en begeleidingsplannen zijn opgenomen in SOM en bekend bij de mentor.

2.2.3 Leerlingenbesprekingen onder- en bovenbouw

Er wordt naar gestreefd de leerlingen te bespreking volgens de methodiek van "De Effectieve leerlingbespreking" (I. Hummel, Cordys). De leerlingbespreking vindt plaats tijdens het kernteamoverleg. In het begin van het jaar worden alle leerlingen

besproken zodat alle lesgevende docenten op de hoogte zijn van de specifieke leerbehoeften van elke leerling.

Een leerling kan na een goede voorbereiding op de agenda van de vergadering worden gezet. Er wordt gebruik gemaakt van signaleringslijsten om een beter zicht te krijgen op de problematiek.

De afspraken worden genoteerd. De mentor controleert of de afspraken nagekomen worden.

Wanneer na de evaluatie een bijstelling van het ontwikkelingsplan heeft plaatsgevonden en de problematiek blijft bestaan, kan besloten worden deze leerling aan te melden bij het intern ondersteuningsteam.

Naast de leerlingenbesprekingen kunnen er ook regelmatig besprekingen plaats vinden over een bepaalde klas of specifieke problematiek.

Leerlingen extern, met een arrangement staan altijd als vast punt op de agenda. De mentor en de begeleider passend onderwijs (BPO) hebben een grote inbreng m.b.t. de bespreking in de vergadering v.w.b. de leerlingen met een arrangement. Tevens zorgt de begeleider passend onderwijs voor deskundigheidsbevordering in het team betreffende de problematiek van de leerling.

2.2.4 Rapportbespreking

Tijdens de rapportbesprekingen worden de resultaten die de leerlingen behaald hebben in het team onder leiding van de teamleider besproken. Er wordt dan gekeken naar de prestaties van de leerlingen in relatie tot de kansen op succes op het niveau van de klas. In overleg kunnen brieven met een waarschuwend karakter verzonden worden. Overigens worden ook 'Pluijm-brieven' uitgereikt op basis van mooie rapporten!

De overgangsvergadering, eveneens onder voorzitterschap van de teamleider, beslist over de bevordering van leerlingen, op basis van de voorliggende cijfers.

2.2.5 Het leerlingvolgsysteem

Om de ontwikkeling van leerlingen zo optimaal mogelijk te volgen wordt er zoveel mogelijk een vaste procedure gevolgd. De leerlingen worden gevolgd m.b.t. resultaten, verzuim/te laat, huiswerk, werkhouding en gedrag. Via het ouderportaal zijn de resultaten en het verzuim voor ouders inzichtelijk. Het volgen van de leerling gebeurt door de docent en/of mentor. Er is een geautomatiseerd leerlingvolgsysteem (SOM) waarin leerlinggegevens zijn opgenomen. In dit systeem is het mogelijk naast de cijfers ook leerlinggegevens op te nemen. Docenten kunnen de leerlinggegevens inzien en mentoren hebben schrijfrechten. Bij dossiernotities kan per schooljaar relevante informatie worden geplaatst in het logboek. Communicatie over leerlingen gebeurt middels mentor-ouder-kind gesprekken. Uiteraard is er ook contact via de e-mail en telefonisch indien het dringende zaken betreft.

Als er zich problemen voordoen bij de ontwikkeling van de leerling wordt deze ingebracht in de leerlingbespreking van het kernteam. Na controle van de signalen (aan de hand van het dossier, gesprekken met leerling(en) en/of ouders en desgewenst

anderen) wordt het probleem in kaart gebracht en wordt de hulpvraag van de leerling geformuleerd. De hulpvraag en de daaruit voortvloeiende handelingsadviezen worden vastgelegd in een ontwikkelingsplan.

De afspraken moeten duidelijk zijn voor docenten, leerling en/of ouders en andere betrokkenen. Het gaat erom *wat* door *wie* gedaan wordt gedurende *een bepaalde periode*.

Na de vooraf vastgestelde periode worden de resultaten van de afspraken geëvalueerd, waarna bijstelling van de afspraken plaatsvindt.

Wanneer er geen verbetering is opgetreden kan de leerling worden aangemeld in het Intern Ondersteuning Team (IOT), professioneel moment 3, en/of het Ondersteuning Team (OT), professioneel moment 4, van de school.

2.2.6 Mentoruur

In de onderbouw hebben de leerlingen een mentoruur. In klas 1 is in dit uur plaats voor studielessen, groepsgesprekken, leefregels in de klas, omgaan met elkaar, e.d. Hiervoor worden aspecten uit de Kanjertraining ingezet. In dit uur wordt ook aandacht besteed aan sociale vaardigheden en de invoering van het pestprotocol. Er komt in de loop van het jaar Loopbaan Oriëntatie Begeleiding bij (LOB).

In de bovenbouw maken de mentoren in de regel gebruik van het mentoruur om individuele leerlingen te ondersteunen of extra aandacht te geven aan de hele klas ter ondersteuning van het groepsproces.

2.2.7 Begeleidingslessen

Onder- en bovenbouw (2do-uren)

Er is de mogelijkheid om aan de achterstanden te werken voor bijvoorbeeld Nederlands, rekenen/ wiskunde, Duits en Engels alle dagen op het 8^e lesuur. Leerlingen worden door de eigen vakdocent, in samenspraak met de mentor opgegeven voor de begeleidingslessen. Leerlingen kunnen ook zelf aangeven gebruik te willen maken van de 2do uren. Dit geldt overigens ook voor beroepsgerichte vakken. Die kunnen het 8^e en 9^e uur ondersteunen. In het kernteam wordt de definitieve indeling bepaald.

2.2.8 Warme overdracht van LJ2 naar LJ3

Aan de start van het nieuwe schooljaar vindt de warme overdracht plaats tussen de mentoren van leerjaar 2 naar het team van mentoren en docenten van de bovenbouw. De mentoren LJ2 schrijven ook in SOM een overdracht. Het is belangrijk om hier onderscheid te maken tussen wat slechts interessant is om te weten van de leerling en wat nodig is om te weten van de leerling om hem passende ondersteuning te kunnen bieden.

2.2.9 Testen en toetsen met betrekking tot het volgen van leerlingen

- Cito-VAS wordt gebruikt om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen op de gebieden Taalverzorging, Nederlands lezen, Nederlands woordenschat, Engelse woordenschat, Engels lezen en rekenen/wiskunde.
In het eerste leerjaar wordt 2x gemeten, in leerjaar 2 en 3 aan het eind van het schooljaar. In de overzichten wordt het onderwijsrendement gemeten en het niveau bewaakt.
- Screening dyslexie;
Er wordt zoveel mogelijk het protocol gevolgd zoals opgesteld door Expertise Centrum Nederlands. Omdat van de meeste leerlingen een volledig dossier is, worden niet alle leerlingen gescreend. Afhankelijk van de aangeleverde gegevens van de basisschool wordt een stilleestest en een dictee afgenomen. Wanneer een school of ouders aangeven dat de leerling mogelijk dyslectisch is wordt aan de school en de ouders gevraagd een vragenlijst in te vullen van het protocol.

2.2.10 Testen en toetsen met betrekking tot keuzebegeleiding

- BIT (Beroeps Interesse Test) t.b.v. de begeleiding van de afdelingskeuze in de tweede klas.
In bijzondere gevallen kan de decaan gebruik maken van het Steunpunt Onderwijs voor nader onderzoek en begeleiding.

2.3 Professioneel moment 3: Intern Ondersteuning Team, 2^e lijn

Het doel van dit moment is om de hulpvraag van de leerling, de mentor en het team te verhelderen, passend onderwijs mogelijk te maken en de ontwikkeling van de leerling te waarborgen aan de hand van handelingsgerichte adviezen voor onderwijs en begeleiding.

2.3.1 Intern Ondersteuning Team

Leerlingen die ondersteuning nodig hebben die de mogelijkheden van het team overstijgen kunnen aangemeld worden bij het Intern ondersteuningsteam. In het IOT zitten de orthopedagoge, de ondersteuningscoördinator, de schoolmaatschappelijk werkster en de begeleiders passend onderwijs aangevuld met betreffende teamleider en/of mentor. Op vaste momenten in het rooster komt het IOT bijeen. Leerlingen kunnen door de teamleider schriftelijk worden aangemeld middels een aanmeldingsformulier. In de vergadering wordt de hulpvraag van het team besproken en wordt besloten wie actie gaat ondernemen. Dat kan zijn observatie door de orthopedagoge, ondersteuning van het kernteam of de Begeleider Passend Onderwijs (BPO) met het vinden van een juiste aanpak. Ook kan de schoolmaatschappelijk werkster informatie opvragen of verwijzen naar een hulpverlenende instantie.

2.3.2 Op De Ritte 22-23

Aanleiding:

Op de Ritte is een korte, interne interventie buiten de klas, waar leerlingen gericht werken aan (schoolse) vaardigheden en/of sociale competenties. Tijdens deze interventie wordt er via een gestructureerd aanbod gewerkt aan persoonlijke doelen.

Doelstellingen:

Aan de hand van gedragscoaching, waarbij de nadruk ligt op het functioneren in een klas, leren leerlingen vaardigheden aan; bouwen meer zelfvertrouwen; werken aan persoonlijke doelen en voelen zich prettig in de schoolsituatie.

Hoe ziet het programma eruit?

Iedere 4 weken start er een traject, waarvan de leerlingen 3 weken worden getraind en begeleid. De teamleiders melden leerlingen voor 'Op De Ritte' aan via de ondersteuningscoördinator. Bij de aanmelding wordt duidelijk vermeld wat de reden is voor aanmelding. Ook worden er, samen met de leerlingen, leerdoelen opgesteld waaraan gewerkt wordt om terugkeer in de klas goed te laten verlopen.

Er worden per cyclus maximaal 10 leerlingen geselecteerd; 2 uit ieder kernteam.

Er wordt gebruik gemaakt van werkvormen: leren door te doen. Dit kan aan de hand van sport en spel, maar ook rollenspellen en individuele schrijfopdrachten zijn onderdeel van het programma.

Er wordt op methodische wijze gewerkt om de leerlingen te activeren om zelf regie te gaan nemen. (progressiegericht: wat gaat er al goed? Wat zou er beter gaan als je je leerdoelen bereikt? En oplossingsgericht: wat ga je doen, wanneer ga je het doen en wie heb je daarbij nodig) Tools daarbij zijn bijvoorbeeld: schaalvragen, reflectiedocumenten en de gevoelsthermometer.

Cyclus van 5 weken:

Week 1: opstartweek

Deze week start de voorbereiding van het groepstraject. In deze week vinden gesprekken met leerlingen en ouders plaats waarbij voor alle leerlingen een individueel handelingsplan wordt opgesteld met duidelijke afspraken over aanwezigheid. Er vindt afstemming plaats met mentoren en de ondersteuningscoördinator. . Uitgangspunt is daarbij dat tandarts-, ortho-, doktersafspraken etc. buiten de afgesproken tijden worden gepland. Alleen bij hoge uitzondering kan hiervan worden afgeweken. Bij ziekte is er altijd dagelijks telefonisch contact tussen ouders en de trainer/schoolcoach. In deze week volgen leerlingen nog gewoon hun lessen in de klas.

Ook geeft de leerling aan bij welke schoolvakken er extra ondersteuning nodig is. Belangrijk is om te benadrukken dat de leerling ook nog thuis aan het schoolwerk zal moeten werken.

Week 2: start traject (lokaal 2501)

Deze week staat in het teken van prikkelen en enthousiasmeren met veel aandacht voor het creëren van veiligheid door structuur en warmte aan te bieden. Tijdens de huiswerkbegeleiding worden er schoolwerkdoelen opgesteld en werken we aan het inplannen van het werk.

Week 3 en 4: verdiepingsweken

In deze weken wordt meer ingegaan op de persoonlijke doelen (bv. Hoe ga ik om met stress, hoe verbeter ik mijn aandacht) en de groepsdynamica: welke rol heb ik in de groep, hoe gaan we met elkaar om en leren we om beter samen te werken.

Tijdens de huiswerkbegeleiding gaan de leerlingen waar mogelijk zelfstandig aan het werk, worden de doelen besproken en waar nodig zal een lesgevende docent om extra hulp gevraagd worden.

Dagschema voor week 2 t/m 4:

08.30 – 08.45 uur	dag opstart
08.45 – 10.00 uur	training, opdrachten maken
10:00 – 10.15 uur	gezamenlijke pauze
10.30 – 11.45 uur	training, opdrachten maken
11.45 – 12.00 uur	pauze & lunch (buiten lokaal 2501)
12.00 – 12.15 uur	pauze (in lokaal 2501)
12.15 – 14.00 uur	huiswerkbegeleiding (alle dagen behalve donderdag)

Tussen 14 en 15:30 uur: gereserveerd voor verslaglegging, contacten ouders en externen.

Week 5:

In week 5 starten de leerlingen weer in de klas. De docenten krijgen tips en tools hoe om te gaan met de leerling (Handelingsplan) De trainer observeert minimaal 1 keer in de klas om te monitoren hoe het gaat. De trainer heeft reflectiegesprekken met leerlingen zodat er goed zicht is op hun eigen doelen en hun eigen progressie.

In deze week starten ook weer de gesprekken met nieuwe deelnemers en ouders (zie week 1).

Personele inzet ‘Op De Ritte’:

Alle activiteiten vinden plaats in lokaal 2.5.01 en/of in de gymzaal.

Kenny Franklin verzorgt de trainingen op maandag t/m vrijdag

Olga Lock geeft huiswerkbegeleiding op maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag

• Schoolmaatschappelijk werk

Op de Oude Maas is op maandag, dinsdag en donderdag een schoolmaatschappelijk werker aanwezig. Zij is gedetacheerd via Stichting Enver. Schoolmaatschappelijk werk is bedoeld voor leerlingen die vastlopen door problemen op school, zich niet prettig voelen in de klas, maar ook problemen buiten de school, bijvoorbeeld het verwerken van een echtscheiding, omgaan met zieke familieleden of rouwverwerking.

De schoolmaatschappelijk werker kan de aanmelding regelen voor het jeugdondersteuningsteam. Het kan ook voor komen dat er financiële problemen zijn, waardoor het moeilijk is benodigde spullen voor school aan te schaffen. De schoolmaatschappelijk werker kan dan, na toetsing, een beroep doen op fondsen.

Leerlingen worden verwezen via het intern ondersteuningsteam. Ouders kunnen een afspraak maken en de leerling kan zelf initiatief nemen door het inloopsprekuur te bezoeken. De schoolmaatschappelijk werker maakt deel uit van de overleggen van het Interne Ondersteunings Team (IOT) en van het Ondersteunings Team (OT).

- **Kanjertraining**

De training wordt in klassenverband gegeven door de mentor in de eerste klas en kan ook ingezet worden als interventie training bij klassen met specifieke problematiek. De training wordt dan gegeven door de mentor met iemand van het IOT. Tijdens de training worden de principes van de kanjertraining besproken en gespeeld (middels rollenspellen). Hierbij wordt gebruik gemaakt van een viertal kleuren die staan voor gedrag. Gedrag dat je laat zien in de klas. Tijdens de training worden zowel de leerling als de mentor bewust van het gedrag dat ze laten zien, en leren ze daar keuzes in te maken.

- **Sociale vaardigheidstraining (Rots en Water)**

De school biedt aan groepen leerlingen uit klas 1, 2 en 3 de training 'Rots & Water' (skills) aan.

Rots en Water is een psychofysieke training ontwikkeld voor het onderwijs. Het richt zich op de ontwikkeling van sociale competenties, het voorkomen en aanpakken van pesten, weerbaarheid en seksueel geweld. Het doel van het Rots en Water programma is het vergroten van de communicatie- en sociale vaardigheden en welzijn bij kinderen en jongeren en het voorkomen en/of verminderen van sociale problemen zoals pesten, conflicten, uitsluiting, meeloopgedrag en seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Al spelenderwijs en via fysieke oefening worden sociale-communicatie- en confrontatievaardigheden aangeleerd. Weerbaarheid en sociale vaardigheden, rots en water, worden in balans gepresenteerd en getraind. Deze oefeningen worden afgewisseld met momenten van zelfreflectie, kringgesprekken en het maken van verwerkingsopdrachten.

- **Faalangstreductietraining**

De school biedt faalangst-reductietraining aan voor leerjaar 1 en leerjaar 3. De mentor kan een leerling opgeven voor de training na een bespreking van de leerling in het kernteam. Voorafgaand aan de training vindt altijd een intakegesprek met de leerling plaats. Indien uit de signalering en het intakegesprek blijkt dat het volgen van de training wenselijk is, krijgt de leerling een training aangeboden door eigen specifiek geschoolde docenten. Voordat de training start is er een uitgebreide informatieavond voor de onderbouw voor de ouders/verzorgers. Op deze avond krijgen de ouders veel informatie over faalangst en welke soorten er zijn. Ook wordt het 8 lessen durende programma uitgelegd en kunnen ouders en kind beslissen of ze de training gaan volgen. Deelname aan de training is op vrijwillige basis, maar als een

leerling eenmaal mee doet aan de training wordt wel verwacht dat hij de volledige training aanwezig is. De training is altijd op het 8e lesuur.

- **Examenvreestraining**

Examenvrees is een méér dan normale spanning bij een examen of een optreden in het openbaar. Een beetje extra spanning is geen probleem. Bij examenvrees is de spanning echter zo groot dat deze de prestatie negatief beïnvloedt. Het kan ervoor zorgen dat je bijvoorbeeld dichtklapt of je tekst kwijtraakt.

Examenvrees geeft zowel psychische als lichamelijke reacties.

De school biedt aan de leerlingen van klas 4 een examenvreestraining aan die hier behoefte aan hebben. Leerlingen die hier baat bij kunnen hebben worden in overleg met hen, de mentor en ouders opgegeven door de teamleider. Er volgt dan een intake en daarna wordt, in overleg, besloten of de training wel dan niet zal worden gevolgd. De training bestaat uit 3 à 4 lessen van ongeveer 1 lesuur. We streven ernaar om de training te geven op het 8e lesuur met soms een uitloop naar het 9e lesuur. De training wordt ook hier gegeven door eigen (specifiek geschoolde) mensen.

- **Vriendentraining**

Door middel van verschillende oefeningen wordt er aan diverse thema's gewerkt waar leerlingen tegenaan kunnen lopen. De training wordt in groepsverband gegeven. Voorbeelden waaraan gewerkt wordt: Het aangaan van sociale contacten (hoe kun je vrienden maken en hoe kun je een goede vriend zijn), het herkennen van eigen gevoelens en die van anderen. Het vervangen van negatieve gedachten door positieve gedachten. Voor jezelf opkomen, nee zeggen en je grenzen bewaken. Er wordt met stappenplannen geoefend hoe om te gaan met moeilijke situaties die angstige, boze, of verdrietige gevoelens oproepen.

- **ART**

ART staat voor Agressie replacement training.

Leren herkennen van triggers (intern en extern), hoe werkt het in mijn brein?

Leren herkennen van lichaamssignalen. Welke oefeningen kan ik doen en welke vaardigheden heb ik nodig om mijn boosheid onder controle te krijgen?

Er zal ook aandacht besteed worden aan de sociale vaardigheden.

- **Dyslexiebegeleiding**

Het doel van de dyslexiebegeleiding is de leerlingen beter om te leren gaan met hun leerprobleem. Leerlingen met dyslexie hebben recht op extra begeleiding en extra faciliteiten. Aan het begin van het schooljaar worden de leerlingen waarvan dyslexie is vastgesteld uitgenodigd voor een intakegesprek met de dyslexiecoach. Tijdens dat gesprek worden de faciliteiten met de leerlingen doorgenomen en afgestemd en deze worden in een dyslexiebegeleidingsverslag in SOM geplaatst. In SOM staat tevens vermeld welke leerlingen in het bezit zijn van een dyslexieverklaring en op welke hulpmiddelen ze recht hebben. De dyslexiecoach organiseert hulp op maat voor de leerling met dyslexie, bijvoorbeeld plaatsing bij de steunles voor extra hulp bij Nederlands, Engels, Duits of wiskunde. Leerlingen die een dyslexieverklaring hebben kunnen via Dedicon luisterboeken bestellen. Tevens zijn er binnen onze be-

staande methoden allerlei verklankingsprogramma's welke de leerlingen kunnen ondersteunen. Leerlingen die gebruik maken van hun faciliteiten hebben tijdens het examen recht op aanpassingen.

- **Dyslexiescreening**

Voor leerlingen waarvan het vermoeden bestaat heeft De Oude Maas de dyslexie-screening. Deze screening duurt een heel schooljaar waarin de leerlingen extra ondersteuning krijgen in lezen en tijdens dit schooljaar wordt er regelmatig getoetst. Aan het einde van het schooljaar bekijkt de orthopedagoge de scores. Als dan blijkt dat een leerling te weinig gegroeid op leesgebied wordt er een extern bureau ingeschakeld die een dyslexietest afneemt. Dit kan dan leiden tot een (mogelijke) dyslexieverklaring.

- **ISK begeleiding**

ISK leerlingen (Internationale Schakel Klas) zijn leerlingen met een anderstalige achtergrond. Deze leerlingen hebben in speciale klassen elders de Nederlandse taal geleerd en kunnen hierdoor een opleiding volgen op het reguliere onderwijs. Taal blijft vaak lastig. Per leerling wordt bekeken hoeveel extra ondersteuning hij nodig heeft. Dat kan zijn middels 2do uren, maar ook door extra NT-2 uren te volgen. Naar aanleiding van toetsen wordt er een individueel begeleidingstraject opgestart. Hierbij wordt gebruik gemaakt van verschillende methodes zoals Muiswerk.

2.4 Professioneel moment 4: Ondersteuningsteam (OT), 3^e lijn

Het doel in dit moment is om de hulpvraag van het team en de leerling te verhelderen, passend onderwijs mogelijk te maken en de ontwikkeling van de leerling te waarborgen door handelingsgerichte adviezen voor onderwijs en hulpverlening. Verder heeft het OT als doel om geschikte hulpverlening voor de leerling te bieden of te zoeken en hierover contact met externen te houden. Verwijzen naar externe onderwijsopvang of passend onderwijs in het SWV verlopen via het OT naar het SWV.

2.4.1 Ondersteuningsteam (OT)

Leerlingen die problemen hebben die het ondersteuningsprofiel van de school overstijgt, kunnen ingebracht worden in het Ondersteunings Team. Onder- en bovenbouw zijn hierbij van elkaar gescheiden. Het ondersteuningsteam komt ongeveer eenmaal per 6 weken bij elkaar. In het team hebben zitting:

Intern	Extern
- SMW - Teamleiders - Ondersteuningscoördinator - BPO'ers	- Jeugdverpleegkundige - Ambtenaar leerplichtzaken - Wijkagent

Leerlingen met een onderwijs- en/of ondersteuningsvraag die de school overstijgt (dit kan zowel de school- als thuissituatie betreffen) moeten vanaf 1 juni 2010 gemeld worden bij het SISA (Stedelijk Instrument Sluitende Aanpak) Meldingen worden ook doorgegeven of besproken in het ondersteuningsteam. SISA staat voor Signaleren en Samenwerken. Tevens werken wij met een aandachtsfunctionaris als beschreven.

2.4.2 Rochade

Rochade is de OOVVR van het SWV. Aanmeldingen lopen alleen nog via het IOT en/of OT van de school van herkomst en de CIZO van het SWV. Het ondersteuningsteam levert voor het dossier een diagnostisch beeld aan. Dit bestaat onder andere uit didactische gegevens, een OPP en welke acties eerder ondernomen zijn. Op Rochade krijgen de leerlingen naast onderwijs ook hulpverlening op sociaal-emotioneel gebied. Dit gebeurt aan een plan van aanpak wat samen met de leerling is opgesteld, ouders worden hierin uiteraard betrokken. De lesstof die een leerling volgt op Rochade wordt aangeleverd door eigen docenten van De Oude Maas zodat een leerling geen achterstand oploopt. In het Rebound Traject volgt de leerling een niet-vrijblijvend programma om binnen enkele maanden een nieuwe start te kunnen maken. Een Rochade plaatsing duurt maximaal 3 maanden, 3 dagen per week (maandag, dinsdag, woensdag). De overige dagen verblijft de leerling op De Oude Maas.

2.4.3 Periodiek Geneeskundig Onderzoek (PGO)

In het eerste en derde leerjaar worden de leerlingen uitgenodigd voor het periodiek gezondheidsonderzoek. Het onderzoek vindt op school plaats door de schoolverpleegkundige van het CJG. Het onderzoek bestaat uit twee delen: een vragenlijst en een lichamelijk onderzoek. Tijdens het onderzoek zal gebruik gemaakt worden van het medisch kind dossier dat alle groei- en ontwikkelingsgegevens van het consultatiebureau en van de jeugdarts bevat. Indien nodig neemt de jeugdverpleegkundige naar aanleiding van bevindingen tijdens het onderzoek contact op met de ouders. De jeugdverpleegkundige bespreekt met de teamleider en/of de mentor de resultaten van het onderzoek die van belang zijn voor het leerproces op school. Dit gebeurt na instemming van zowel leerling als ouders.

3 De organisatie van onderwijs en ondersteuning

3.1 Kernteams

Er wordt gewerkt met kernteams, namelijk klas 1 en 2 per leerweg samen en klas 3 en 4 samen. We kennen op De Oude Maas een kernteam BBL en KBL onderbouw en

een kernteam E&O/Z&W en een kernteam Techniek bovenbouw. Het kernteam Mavo is het enige team dat leerjaar 1 t/m 4 omvat. Een kernteam bestaat uit een groep docenten die aan dezelfde klassen lesgeven. Op De Oude Maas is gekozen voor zelfsturende kernteams; er is een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor leerlingen, elkaar, het onderwijs en de organisatie.

Elk kernteam heeft zijn eigen jaarplanning waarin is opgenomen wanneer welke activiteiten plaats zullen vinden. Tijdens wekelijkse kernteamvergaderingen worden zaken besproken die de klassen en leerlingen betreffen. Hierbij komen ook de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften aan de orde.

In de Mavo zijn er drie profielen: MVI, PIE en Z&W. In de loop van het tweede jaar vindt er een profielkeuze proces plaats, in zowel BBL, als KBL en Mavo. In de derde klas volgen de leerlingen dan ook de profiel lessen.

3.1.1 Profielteams

In de bovenbouw BBL en KBL wordt gewerkt met profielteams: economie en ondernemen (E&O), zorg en welzijn (Z&W) en techniek (BWI, M&T, PIE).

De profielen van de Mavo, PIE en Z&W, sluiten aan bij de profielteams van BBL en KBL. MVI staat op zichzelf.

3.2 Personeel

3.2.1 Taken en functies, onderwijzend personeel

- ***De docent***

De docent verzorgt de lessen volgens het daarvoor afgesproken programma. Tevens verzorgt hij de ondersteuning van de leerling met ondersteuningsbehoefte op pedagogisch en didactisch gebied in en buiten de les.

Hij houdt per les bij in SOM: huiswerkgedrag, gedrag in de klas, absentie, te laat komen en resultaten. Mogelijke specifieke onderwijsbehoeften worden gerapporteerd bij de mentor of de teamleider. Indien het nodig is dat een leerling begeleidingslessen (2do uren) of in aanmerking komt voor het huiswerkuur wordt dit ook doorgegeven. In SOM worden per rapportperiode gegevens m.b.t. capaciteiten, inzet en motivatie genoteerd. De docent neemt deel aan de rapportenvergadering en leerlingbespreking tijdens de kernteamvergadering. De handelingsafspraken die besproken worden op de leerlingbespreking worden in de lessen uitgevoerd.

- ***De mentor***

De eerste verantwoordelijkheid voor het welbevinden van de leerling ligt bij de mentor.

Alle mentoren houden tenminste twee keer per jaar een mentor-ouder-kind (IOP) gesprek waarin de leerling zijn doelen stelt welke in het volgende gesprek worden geëvalueerd en bijgesteld. De mentor geeft altijd les aan zijn klas. De mentor heeft wekelijks een mentoruur (onderbouw). De mentor communiceert via het kernteam naar de lesgevende docenten om tot afstemming te komen m.b.t. de aanpak en onderhoudt het contact met de ouders.

De mentor heeft een groot aantal ondersteuningstaken, onder andere een leerling voordragen voor bespreking in het Intern Ondersteuningsteam.

- **Gespecialiseerde leraar Master EN {gedrag, taal of rekenen}**

De gespecialiseerde leraar heeft een opleiding Master EN afgerond met een specialisatie. Wij streven er naar dat elk team ondersteund wordt door een hiervoor opgeleide docent. Zij wordt ingezet om de onderwijs- ondersteuningsstructuur handen en voeten te geven binnen de teams. Zo kunnen zij hulp bieden bij:

- Het analyseren van de onderwijs- en interactiesituaties, het aanpassen van de instructie, de organisatie van de groep en gedragsregulering.
- Het bewaken van het proces van de effectieve leerlingbespreking.
- Het verbinden van gegevens uit het dossier met de uitwerking in de praktijk.
- Het ondersteunen van mentoren bij het opstellen van het ontwikkelingsgerichte handelingsplan en docenten bij de uitvoering van de handelingsgerichte adviezen.

- **De teamleider/ afdelingsleider**

De teamleider geeft leiding aan de docenten en mentoren van zijn kernteam en is verantwoordelijk voor de onderwijskundige aansturing in zijn team. Hij coördineert tevens de verslaggeving naar de ouders over de vorderingen van de leerlingen en volgt nauwgezet het verzuim volgens de daartoe opgestelde richtlijnen. Hij kan een leerling ter bespreking voordragen in het Intern Ondersteuningsteam (IOT) of het Ondersteuning Team (OT)

De teamleider maakt deel uit van het middenmanagement van OM.

Een groot deel van de werkzaamheden van de teamleider bestaat uit taken die vallen onder de noemer "verantwoordelijkheid voor de dagelijkse gang van zaken".

Daartoe behoren zaken als

- Toezien op het naleven van de schoolregels.
- Zorgdragen voor de netheid van het gebouw.
- Fungeren als aanspreekpunt voor ouders, leerlingen en personeel.
- Optreden als schoolleider van dienst bij afwezigheid van de directie.
- Optreden als vervanger van afwezige teamleiders.
- Bestrijding ongeoorloofd verzuim leerlingen.
- Vandalisme- en preventiebestrijding.
- Onderwijskundige aansturing van het team, middels het teamplan.
- Bewaken van de kwaliteit van het onderwijs in het team.

- **De decaan**

De decaan stuurt het proces van de richting- en afdelingskeuzes van leerlingen aan. Hij begeleidt ook de leerlingen met specifieke problematiek, waar bij in-, door- en uitstroom rekening mee gehouden moet worden.

- **De trainer omgaan met faalangst en examenvrees**

De trainer faalangstreductie en examenvrees geeft de faalangstreductietraining en/of examenvreestraining volgens het stappenplan zoals aangegeven in de cursusmap.

- **De trainer sociale vaardigheid/Rots en Water**

De trainer sociale vaardigheid geeft de training volgens het stappenplan zoals aangegeven in de cursusmap.

- **De dyslexiecoach**

De dyslexiecoach begeleidt de leerlingen met een officiële dyslexieverklaring door o.a.

coaching gesprekken te voeren. Hij bespreekt aan het begin van elk jaar met de leerling wat deze nodig heeft om te kunnen leren en verstrekt op basis hiervan de dyslexiepas. Hij verzorgt de voorlichtingsbijeenkomsten en geeft begeleidingstips in de teams.

Hij is betrokken bij de screening van mogelijk dyslectische leerlingen en de uitvoering van het dyslexie-protocol.

- **De begeleider CL2 (Auris)**

Om de leerling met een arrangement vanuit het CL2 (cluster 2) te kunnen bieden wat hij nodig heeft, heeft een docent met een specifieke betrokkenheid de mogelijkheid als vertrouwenspersoon voor deze leerlingen op te treden. Cluster 2 houdt in dat een leerling een taal- spraakstoornis heeft (TOS) waarbij extra ondersteuning nodig is. Een leerling heeft hiervoor een arrangement nodig dat ouders zelf aanvragen bij Stichting Auris. Indien een arrangement is toegekend, heeft de leerling recht op deze extra ondersteuning op taalgebied. Het programma is individueel en is aangepast op de onderwijsbehoefte van de leerling.

De begeleider CL2 onderhoudt de contacten met de ambulante begeleider vanuit Auris en de kernteams waar de leerling deel van uit maakt.

3.2.2 Taken en functies onderwijsondersteunend personeel

Niet alleen conciërges, maar ook toezichthouders, Onderwijs Assistenten (OA's), klassenassistenten en administratieve medewerkers hebben een belangrijke rol in de ondersteuning van leerlingen en de signalering van problemen.

Samen met de docenten vormen zij het team van medewerkers dat samen de vragen van de leerlingen probeert te beantwoorden.

- **Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling**

De aandachtsfunctionaris heeft een belangrijke rol bij de implementatie van de meldcode in de organisatie

- Bewaakt de interne procedure van de instelling m.b.t. huiselijk geweld en kindermishandeling en zorgt voor
- een kwalitatief goed verlopende procedure bij een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De aandachtsfunctionaris zal:

- gesprekspartner zijn voor een collega die een geval van huiselijk geweld en kindermishandeling vermoedt op grond van eigen waarneming of door informatie van derden
- samen met de betreffende collega een ondersteuningsplan opstellen voor de begeleiding van het gezin; bemiddelen bij problemen of knelpunten
- overleggen met het management over contact en afspraken op management-niveau met de ketenpartners om een doorgaande lijn te waarborgen

- zorgen voor de informatie aan het management van meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling

- ***De Begeleider Passend Onderwijs (BPO'er)***

Om de leerling met een arrangement te kunnen bieden wat hij nodig heeft, heeft een BPO'er de mogelijkheid als vertrouwenspersoon voor deze leerlingen op te treden.

Het betreft leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte op het gebied van gedrag en leren. De BPO'er is extern vanuit het SWV en maakt ook deel uit van het IOT en het OT.

- ***De orthopedagoge***

Geregeld maken wij gebruik van de deskundigheid van een orthopedagoge waardoor observatie en specifieke onderzoeken (bv. intelligentie- en persoonlijkheidsonderzoeken) sneller kunnen plaatsvinden. Ook neemt zij deel aan het Intern Ondersteuningsteam en kan ze ondersteuning bieden aan kernteams voor specifieke onderwijskundige vragen.

- ***De ondersteuningscoördinator***

De ondersteuningscoördinator houdt zich bezig met het vormgeven van de ondersteuning en heeft de taak de ondersteuning structureel in te bedden in de school. Zij is betrokken bij de toelating en dossiervorming van nieuwe leerlingen en zij verzorgt de aanvragen van arrangementen bij de CIZO van het SWV VO-VPR. Zij is voorzitter van het IOT en OT.

Zij ondersteunt bij het begeleiden van leerlingen en stuurt functionarissen met een ondersteuningstaak aan zoals faalangstreductietrainers, sociale vaardigheidstrainers, (motorische) remedial teachers.

Ook is de ondersteuningscoördinator vaak de persoon die de externe contacten onderhoudt m.b.t. ondersteuning en woont bijeenkomsten/vergaderingen bij op samenwerkingsverbandniveau.

3.2.3 Deskundigheidsbevordering

Personeelsleden van De Oude Maas worden gestimuleerd zich te ontwikkelen ten aanzien van het onderwijs aan en de begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Docenten hebben de mogelijkheid een studie, cursus of training te volgen die past in het schoolontwikkelingsplan en zo hun kennis verdiepen in een bepaald vakgebied. Vanuit de zelfsturende kernteams kunnen eigen ontwikkelingsvragen geformuleerd worden, waar zoveel mogelijk aan tegemoet gekomen wordt. De school verzorgt met regelmaat een studiemiddagen of themamiddagen. De scholing van het hele team om de Kanjertraining te kunnen geven is hiervan een voorbeeld. Ook externe studie/themamiddagen kunnen worden bezocht in het kader van kernteamontwikkeling.

3.2.4 Personeelszorg

Indien een personeelslid van De Oude Maas - bijvoorbeeld door de confrontatie met problemen of gedrag van leerlingen - behoefte heeft aan een gesprek met een deskundige dan biedt de school daartoe de gelegenheid. De directeur zal dit op eigen initiatief of op verzoek van de betrokkene inbrengen in het School Medisch Overleg. Daarnaast zijn er op De Oude Maas twee vertrouwenspersonen op school aangesteld indien het gaat om vertrouwelijke zaken.

3.3 Lesrooster

Op De Oude Maas wordt gewerkt met een 45-minutenrooster. Aansluitend op het 7^e lesuur worden de 2do-uren gegeven. Leerlingen kunnen daarvoor uitgenodigd worden of kunnen zelf aangeven bij de mentor daar gebruik van te willen maken. 2do-uren zijn niet vrijblijvend en aanwezigheid wordt geregistreerd. In de 2do uren worden ook trainingen verzorgd, zoals ART, Vriendentraining, NT-2 e.d.

1 ^e lesuur	08.15 – 09.00	2do-uur
2 ^e lesuur	09.00 – 09.45	
3 ^e lesuur	09.45 – 10.30	
Pauze	10.30 – 10.45	
4 ^e lesuur	10.45 – 11.30	
5 ^e lesuur	11.30 – 12.15	
Pauze	12.15 – 12.45	
6 ^e lesuur	12.45 – 13.30	
7 ^e lesuur	13.30 – 14.15	
8 ^e lesuur	14.15 – 15.00	
9 ^e lesuur	15.00 – 16.00	2do-uur/ huiswerk

3.4 Klassensamenstelling en -grootte

Leerlingen worden geplaatst in een BBL-, een KBL-, G/T- of TM klas. Afhankelijk van de specifieke onderwijsbehoefte krijgt de leerling extra begeleiding in de vorm van begeleidingslessen en/of trainingen. De grootte is mede afhankelijk van het aantal leerlingen met een ondersteuningsprofiel of een arrangement. We streven naar van 16 voor een BBL klas en 24 voor KBL- of Mavo klas.

3.5 Plaatsing en bevordering

De mogelijkheid bestaat dat leerlingen gedurende het schooljaar overgeplaatst kunnen worden in een andere leerweg. Opstromen of afstromen. Dit is afhankelijk van hun functioneren.

Dit wordt besproken in het kernteam en/of met de teamleider. Pas na overeenstemming met ouders en leerling wordt de overplaatsing uitgevoerd.

De bevorderingsnormen worden jaarlijks gepubliceerd in de Schoolgids. In de bevorderingsnormen is een bespreekzone opgenomen. Dankzij deze ruimte kan het docententeam naast de cijfers ook andere kwaliteiten van de leerlingen in de bespreking betrekken en zo rekening houden met de specifieke leerbehoeften van de leerling.

3.6 Contacten met de ouders

De mentor onderhoudt het contact met de ouders. De contacten met ouders vinden plaats op de ouderinformatieavonden en de mentor-ouder-kind gesprekken. Indien er aanleiding voor is kunnen ook andere functionarissen zoals de teamleider en vakdocenten contact met de ouders opnemen.

Ouders worden actief betrokken bij specifieke cursussen, zoals faalangstreductietraining, sociale vaardigheidstraining en rouwverwerking. Daarnaast wordt ook nadrukkelijk gestimuleerd dat ouders participeren in bijvoorbeeld de vestigingsmedezeggenschapsgesprek.

3.7 Kwaliteitszorg

Door het vaststellen van procedures voor de belangrijkste onderwijs- en ondersteuningsprocessen levert De Oude Maas een eerste basis voor een systeem van kwaliteitsbeheersing.

Het beschrijven van het onderwijs-ondersteuningssysteem in deze nota is het eerste voorbeeld daarvan. In de nota worden vervolgens een aantal afspraken tussen docenten en procedures voor handelen beschreven.

- toelatingsprocedure
- toelatingscriteria
- de cyclus van planmatig handelen met o.a.
 - procedure leerlingbesprekingen
 - procedure ondersteuningsplan
- klachtenregeling

3.8 Privacy

Sinds 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht. De AVG is de nieuwe Europese wet ter bescherming van persoonsgegevens. Dit betekent onder andere dat er binnen scholen zorgvuldig en transparant met de gegevens van de leerlingen en hun ouders/verzorgers moet worden omgegaan.

Op De Oude Maas gaan wij vertrouwelijk en zorgvuldig om met de persoonsgegevens van onze leerlingen en hun ouders/verzorgers. We nemen daarbij de geldende wet- en regelgeving op het gebied van privacy en gegevensbescherming in acht. Dit

is vastgelegd in het privacyreglement van onze school. In dit reglement staat beschreven hoe we dit doen en welke rechten ouders en leerlingen hierbij hebben.

3.9 Klachtenregeling

In de schoolgids van Scholengroep Penta staat de klachtenregeling opgenomen. Er zijn twee interne vertrouwenspersonen klachten. De interne vertrouwenspersonen krachten zijn docenten binnen de vestiging die in het kader van de klachtenregeling van de school toegankelijk zijn voor leerlingen, ouders en personeel.

3.10 Financiën

Het noodzakelijk onderzoek naar en de aanpak van de afwijkende leervraag van leerlingen wordt betaald uit de reguliere financiering van het aantal vmbo leerlingen en de specifieke leerwegondersteuning bekostiging. Daarnaast komen er – voor zover de school daarvoor in aanmerking komt - middelen naar de school vanuit het begeleidingsbudget van het samenwerkingsverband.

De kosten voor de voorzieningen voor de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen worden niet aan de ouders van de leerlingen doorberekend. Indien ouders een aanvullend onderzoek wensen waartoe de school geen aanleiding ziet, komen de kosten van dit onderzoek voor rekening van de ouders.

Leerlingen die alsnog blijken waarschijnlijk dyslectisch te zijn, kunnen hierop gescreend worden en dan alsnog een dyslexieverklaring verkrijgen. Van de ouders wordt een bijdrage gevraagd van 50 euro.

Bijlage 1: Begeleidingsschema

	LWO	BBL/LWO	KBL/LWO	TL/GL
IQ	75/80-90	80>	90>	90>
CITO-eindtoets	512-518	518-525	522-530	528-540
LVS/ Leerachterstand Spelling Technisch lezen	2,0 -3,0 jaar	1 – 2 jaar	0,5 – 1 jaar	0 – 0,5 jaar
LVS/ Leerachterstand Begrijpend lezen Rekenen Instrumenteel Rekenen	2,0 -3,0 jaar	1 – 2 jaar	0,5 – 1 jaar	0 – 0,5 jaar
DLE-leerachterstand	31-40	40-50	50-60	55-60

Lichamelijke handicaps

In principe dienen leerlingen over een niet-belemmerende motoriek te beschikken. Leerlingen met visuele, gehoor- en spraakproblemen en met lichamelijke handicaps, zijn binnen redelijke grenzen toelaatbaar.

Sociaal-emotionele problematiek

In principe worden geen kinderen met zeer ernstige gedragsproblemen toegelaten. Leerlingen die opzettelijk schade toebrengen (toegebracht hebben) aan medeleerlingen en/of personeel worden afgewezen of verwijderd. Leerlingen worden toegelaten indien zij passen in het school ondersteuningsprofiel.

Specifieke leer- en begeleidingsvragen

Een leerling met een specifieke leer- en begeleidingsbehoefte kan worden toegelaten. Openheid en tijdige en volledige rapportage zijn dan voorwaarden voor toelaatbaarheid. Zij dienen wel te passen in het ondersteuningsprofiel van de school.

In overige specifieke gevallen beslist de toelatingscommissie.

Bijlage 2: 1^e, 2^e en 3^e lijnsondersteuning

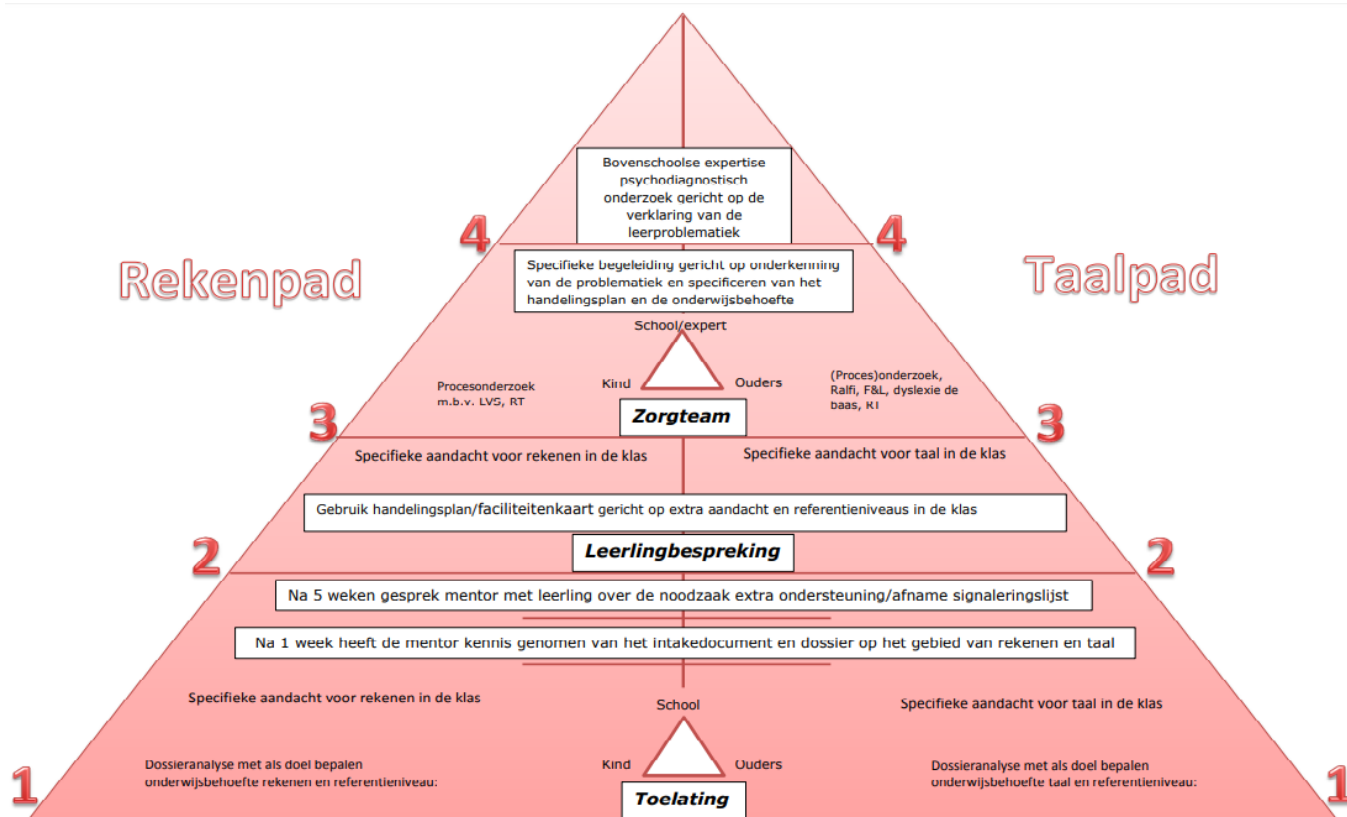
1 ^e , 2 ^e en 3 ^e lijnsondersteuning						
vragen met betrekking tot	eerste opvang, dagelijkse problematiek		zee f	na doorverwijzing; steun voor 1 ^e lijnsondersteuning en/of voor de leerling	zee f	complexe, vaak meervoudige problematiek; steun voor 1 ^e en 2 ^e lijn en voor de leerling
	1 ^e lijn docent	1 ^e lijn mentor		2 ^e lijn		3 ^e lijn
Vak inhouden leren en studeren	x vakspecifiek	x Steunles/begeleidingsuren algemeen	Kernteam - teamleider - ondersteuningscoördinator	Faalangstreductietraining Examenvreestraining	Interne Ondersteuningsteam(OT) - teamleiders - ondersteuningscoördinator	Psycholoog/orthopedagoog-
Keuzebegeleiding	x vakspecifiek	x algemeen		Decaan		Overstap coach
sociaal-communiatieve ontwikkeling	(x)	x mentorles		sociale vaardigheidstraining		schoolmaatschappelijk werk jeugdzorg OT
sociaal-emotionele ontwikkeling	(x)	x mentorles		training zelfvertrouwen training weerbaarheid		schoolmaatschappelijk werk psycholoog/orthopedagoog jeugdzorg OT
leerstoornissen leerproblemen	(x)	(x)		(motorische) remedial teacher dyslexie begeleiding gespecialiseerde leraar SEN ondersteuningscoördinator		psycholoog/orthopedagoog
ontwikkelingsstoornissen		(x)		(ondersteuningscoördinator)		Psycholoog/orthopedagoog/Jeugdzorg
spraak/hoorstoornissen		(x)		contactpersoon /BPO'er Aurisgroep ondersteuningscoördinator		Auris
Medische zaken		(x)		(ondersteuningscoördinator)		(school)arts Jeugdverpleegkundige

schoolorganisatorische zaken	(x)	x teamleiders		Teamleiders		-
Verzuim	(x)	x		Teamleiders		IOT
Schorsing				directeur		Leerplichtambtenaar

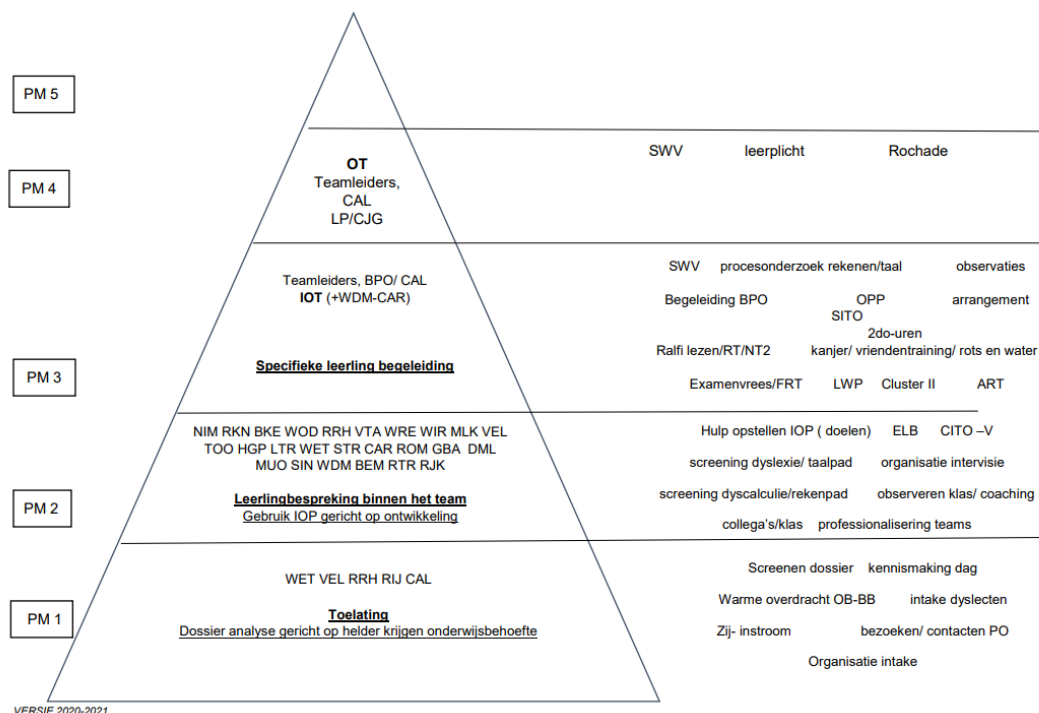

Bijlage 3: Taal- en rekenpad

Bijlage 4: Ondersteuningspiramide

Bronnen

- Schoolgids Scholengroep Penta
- Schoolplan Scholengroep Penta
- Notitie Wet op Passend Onderwijs
- AVG wet

Naast bovenvermelde bronnen verdienen de volgende zaken ter verduidelijking aandacht:

- De Reader nieuwe docenten
- De notitie voor de mentor en "Mentor aan zet"
- Het PENTA doorstroom protocol
- Het protocol Kernteams
- Takenpakketten teamleider, decaan en mentor
- Ondersteuningsteam werkwijze + formulieren
- Taalbeleidsplan
- Rekenbeleidsplan
- Pestprotocol
- Verzuimprotocol
- Professioneel beslissen in het VO
- Professioneel beslissen bij taal en rekenen
- De effectieve leerlingbespreking
- De warme overdracht
- Het ondersteuningsprofiel

Bijlage 5: Begrippen / afkortingenlijst

AVL	: Apeldoornse Vragenlijst
BBL	: basisberoepsgerichte leerweg
BHV	: bedrijfshulpverlener
Bit	: Beroepen interesse test
Brus	: technische leestoets
Cito	: didactische toetsen
CJG	: Centrum Jeugd en Gezin
CSPE	: Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen
CVO	: Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Rotterdam e.o.
DL	: didactische leeftijd
DLE	: didactische leeftijd equivalent
ELO	: elektronische leeromgeving
GGD	: Gemeentelijke Geneeskundige Dienst
GL	: gemengde leerweg
IOT	: Intern Ondersteunings Team
KBL	: kaderberoepsgerichte leerweg
LVS	: Leerlingvolgsysteem
LWO	: leerwegondersteuning
LWOO	: leerwegondersteunend onderwijs
LWT	: leerwerktraject
MRT	: motorische remedial teaching
NDT	: Nederlandse differentiatietest (intelligentietest)
NIO	: Intelligentietest
NPV-j	: Nederlandse Persoonsvragenlijst voor jeugdigen
OKR	: Onderwijskundig rapport
OOVR	: Onderwijs Opvang Voorziening Rotterdam
OT	: Ondersteuning Team
PGO	: Periodiek Geneeskundig Onderzoek
PrO	: Praktijk onderwijs
PTA	: Programma van Toetsing en Afsluiting
RT	: remedial teaching
REC	: Regionaal Expertise Centrum
ROC	: Regionaal Opleidingen Centrum (MBO)
RVC	: Regionale Verwijzings Commissie
SISA	: Stedelijk instrument sluitende aanpak
SMW	: Schoolmaatschappelijk Werk
SWV	: Samenwerkingsverband
SSAT	: School Specifieke Angst Test
SVL	: School Vragen Lijst
VAS	: Volg- en adviessysteem
VO - VPR	: Samenwerkingsverband Voorne, Putten en Rozenburg
WISC-III	: Intelligentietest